ମିର୍ଜା ମାଜିଦ୍ ହୁସେନ୍

ବନାମ

ଏମ୍.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଜାନୁଆରୀ 18, 1995

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟଚଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଏମ୍.ପି. ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1994 -ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 4 (1) 18 (2) (b) -ଏହାର ପରିସର -ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ କି ନାହିଁ- ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ।

1969 ମସିହାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ 1982 ମସିହାରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ 1987 ରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ । ଅଧିନିୟମର ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 18 (2) (b) ଅଧୀନରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସଂଶୋଧନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ଥିଲା, ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନୁହେଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ:1. ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ହୋଇଥିବାରୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ ଅଟେ ।

2.1 ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଇଚ୍ଛାଧୀନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ।

2.2 ସି.ପି.ସି.ର ଧାରା 115 ବଦଳରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସାମଗ୍ରୀକ ଅନିୟମିତତା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇନଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 72/1992 ।

ଏମ୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 484/1987 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5.1.88 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ୟାମଳା ପପ୍ପୁ, କେ.କେ. ମୋହନ, ସୁଶ୍ରୀ ରାଜଶ୍ରୀ ଭଟନାଗର, ଏମ୍.ଆର୍. କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରମୋଦ ଶର୍ମା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାକେଶ କୁମାର, ଏସ୍.କେ. ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରୀ ଏବଂ ଗୌତମ ବୋଷ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ 5.1.1988 ତାରିଖର ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 484/1987 ରେ ଜବଲପୁରସ୍ଥିତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣା ଡ୍ୟାମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳମଗ୍ନତା ପାଇଁ 837.50 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜମି ମଧ୍ୟ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ 5.9.1969 ତାରିଖ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ପ୍ରତିବାଦରେ ଥିଲା । ଯାହା ହେଉ, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ 1982 ରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 20.6.82 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏହି ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । 1987 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳ 2.4.75 ତାରିଖରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କଠାରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 29.6.83 ତାରିଖରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । 5 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏଲ୍.ଏ. ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ତାରିଖଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଗଲାଣି । ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଏମ.ପି.ର ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଧାରା 18 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ଖଣ୍ଡ (b) ସଂଶୋଧନ କରିଛି ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (3) ସନ୍ନିବେଶ କରିଛି :

> "ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଉପରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଂଶୋଧନ ସାପେକ୍ଷ ହେବ, ଯେପରି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।"

ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ 2.5.75 ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିଛି ଯାହା ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଇନ କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା । ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ ଅଟେ ।

ତା'ପରେ ଆମକୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତାରିଖରୁ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିଳମ୍ବ ପରେ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ ଯେକୌଣସି ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲା କି? ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ । ଯଦିଓ ଏହାକୁ ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଭାବରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତଥାପି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବ୍ୟବହାରରେ କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀକ ଅନିୟମିତତା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ ନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ 5 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାଧୀନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ମନା କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଏକ ମାମଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଏ.ଜି. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।